

Τα άγια Θεοφάνεια, η τρίτη και τελευταία εορτή του Δωδεκαημέρου (π. Ιωάννης Σουρλίγγας)

[/ Πεμπτουσία](#)

Την ημέρα αυτή εορτάζουμε την εν Ιορδάνη ποταμώ Βάπτιση του Θεανθρώπου Ιησού Χριστού υπό του Προφήτου, Προδρόμου και Βαπτιστού Ιωάννου, ως και την επιφάνεια του Τριαδικού Θεού. Αυτή την ημέρα η Εκκλησία μας τελεί μια πολύ ξεχωριστή Ακολουθία, την Ακολουθία του Μεγάλου Αγιασμού, ή αλλιώς, όπως ο Λαός μας την αποκαλεί, την Ακολουθία του Αγιασμού των υδάτων. Η κτίση ολόκληρη αγιάζεται, προσφέρεται στον άνθρωπο ως πεδίο αγιασμού και όχι απλώς ως ευκαιρία πρόσκαιρης απόλαυσης υλικών αγαθών. Οι Ιερείς μας αγιάζουν τα σπίτια των ενοριτών και Χριστιανών τους, ενώ σε κάθε περιοχή της Πατρίδος μας οι Χριστιανοί τηρούν πιστά ήθη και έθιμα της ημέρας, παραδόσεις που βρήκαν από τούς προγόνους τους.

Τα άγια Θεοφάνεια, μεγάλη εορτή του Χριστιανισμού, σε ανάμνηση της Βάπτισης του Ιησού Χριστού στον Ιορδάνη ποταμό από τον άγιο Ιωάννη τον Πρόδρομο (ή Βαπτιστή), γιορτάζεται κάθε χρόνο την 6η Ιανουαρίου και είναι η τρίτη και τελευταία εορτή του Δωδεκαημέρου, περίοδος η οποία ξεκινά με τα Χριστούγεννα. Λέγεται, επίσης, «Επιφάνεια» και «Φώτα». Το όνομα της εορτής προκύπτει από την φανέρωση των τριών προσώπων της Αγίας Τριάδος, πού, σύμφωνα με τις Γραφές, συνέβη κατά την Βάπτιση του Ιησού. Όταν ο Ιησούς έφθασε στην ηλικία των 30 ετών, εβαπτίσθη στον Ιορδάνη ποταμό από τον Ιωάννη τον Πρόδρομο, πού ήταν έξι μήνες μεγαλύτερός Του και ασκήτευε στην έρημο, κηρύσσοντας το βάπτισμα της μετανοίας. Την στιγμή της Βαπτίσεώς Του, κατήλθε από τον ουρανό το Άγιο Πνεύμα υπό μορφή Περιστεράς στον Ιησού και ταυτόχρονα ακούσθηκε φωνή εξ ουρανού που έλεγε: «Ούτος εστί ο Υιός μου ο αγαπητός, διά του οποίου ευδόκησα να σώσω τον κόσμο». Το γεγονός αυτό έχουν καταγράψει οι τρεις από τούς τέσσερις Ευαγγελιστές, ο Μάρκος, ο Ματθαίος και ο Λουκάς.

Το πότε καθιερώθηκε να εορτάζονται τα Θεοφάνεια δεν είναι γνωστό με βεβαιότητα. Ο Κλήμης ο Αλεξανδρεύς αναφέρει ότι κάποιοι αιρετικοί Γνωστικοί εόρταζαν από τις αρχές του δεύτερου αιώνα την Βάπτιση του Ιησού, κατ' άλλους μεν την 6η Ιανουαρίου, κατ' άλλους δε την 10η Ιανουαρίου. Ο Ιωάννης ο

Χρυσόστομος παραδέχεται και περιγράφει την εορτή, ως αρχαία πανήγυρη στην Αντιόχεια την Μεγάλη και αναφέρει ότι από εκεί την παρέλαβαν οι Γνωστικοί. Κατά τον τέταρτο αιώνα, η εορτή των Θεοφανείων εορτάζεται πλέον με λαμπρότητα σε όλη την Εκκλησία, ως εορτή του φωτισμού της ανθρωπότητας δια του αγίου Βαπτίσματος του Ιησού, απ' όπου και το όνομα «Φώτα» ή «εορτή των Φώτων».